

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Verbo Dei Libri Tres

Helm, Heinrich

Coloniae, 1560

VD16 H 1736

Traditiones bonae, piae & sanctae sunt seruandae. Caput LIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30114

iniusticias suas fudis & phaleris excogitatis palliunt: At
 Deus non irridetur. Ille nouit decipientem, & illum qui Galat. 6.
 decipitur. Ille prospicit quando tempus venit: quando Iob 12.
 conuertit dolum cordis eius: & dolorem quem fecit egenis, Psal. 36.
 orphanis, pupillis & viduis: In caput eius, & in verticem Psal. 7.
 iniquitas eius descendet. Tunc panis eius quem iniuste
 acquisiuit, in vtero eius vertetur in fel aspidum intrinse-
 cus: Tunc diuitias quas deuorauit, euomet: & de ventre il Iob 20.
 lius extrahet eas Deus. Tunc recipiet quæ fecit omnia, nec
 tamen consumeretur. De dolis eorum etiam Hier. ait: In Hier. 5.
 uenti sunt in populo impij, insidiantes quasi aucupes, po-
 nentes laqueos & pedicæ ad capiendas animas & viros. Si-
 cut decipula plena auibus, sic domus eorum plene sunt do-
 lo. Sic isti pharisæi fecerunt, quos hic Christus arguit, va-
 fritia sua torquebant ad nothum sensum scripturas & pro-
 prium commodum. Et in hoc eos imitantur omnes hære- Sap. 2.
 tici, qui sunt ex parte eorum, & cum eis in eadem damna-
 tione, nequitia & malignitate. Pacificè quidem loquun- Psal. 34.
 tur, sed in iracundia terræ loquentes, dolos cogitant. Et
 rursus: Qui inquirebant mala mihi: locuti sunt vanitates, Psal. 37.
 & dolos tota die meditabantur. Verum, si iuxta consilium
 iusti regis Iosaphat, viderent quid facerent, & timor Dei
 esset cum eis, & quod omnia quæ faciunt in caput eorum 2. Par. 19.
 recidunt: utiq; à iudicijs Dei timerent, & quod sibi fieri
 nollent, alijs non facerent, sed uti vellent, quod sibi ho- Tob. 4.
 mines facerent, eo modo facerent omnibus, sine vlla per- Matt. 7.
 sonarum acceptione, tunc hæretici si scripturas non de- Luc. 6.
 praurent, sed omnes tum exemplis, tum doctrina ædi-
 ficarent, domino lucrarentur & saluarent in regnum 1. Cor. 10.
 Dei. Iacob. 5.

Traditiones bonæ, piæ & sanctæ sunt seruandæ.

Caput LIII.

Quæ

A **Q**uæ autem iusta, pia, sancta, vtilia, honesta, & saluti conferentia sunt, si ordinantur, statuuntur & decernuntur, ex charitate sunt seruanda & honoranda.

Hiere. 35. Talis fuit Rechabitarum continentia, Hieremia teste, deo acceptissima, Niniuitarum dura pœnitentia, Iudæorum trium dierum oratio & ieiunium, in tribulatione constitutorum, tempore Hester: & multorum festorum institutio, vt cernere est, 3. Reg. 8. Hester 9. 1. Mach. 4. & 7. & 13. & 2. Mach. 15. Hæc & his similia, si ordinantur & præcipiuntur, seruanda sunt, concorditer, non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam.

B Nec valet, si obtrudas, quod religiosi multi suarum regularum sunt præuaricatores, non reddentes Deo vota sua, retro post Satanam abeunt. Alij inexplibilem auaritiæ famem & sitim patiuntur. Fateor quidem (quod sanè citra maximum cordis mœrorem & gemitum dicere non possum) quotquot Christo initiati sunt, & fidē eius ac euangelium ore profitentur, factis verò Deum & fidem negāt, euangelium pessimè transgrediuntur. Videmus enim omnes iam auaritiæ, proh dolor, studere à minore vsq; ad maiore, etiam illos qui falso se euangelicos vocant. An non à propheta, hoc est, à prædicatore vsq; ad sacerdotem, cuncti faciūt dolū? Dicam abò, quotusquisq; est, qui non querat quæ sua sunt? qui curam carnis in desiderijs non faciat? qui arctam viam ambulet; & per angustam portam intret, quæ ducit ad celum? Qui vim sibi faciat? Qui carnem suam cum vitijs & concupiscentijs crucifigat? Qui ab omni via mala pedes suos prohibeat? Qui quæ ædificationis sunt, ubiq; sectetur? Necesse quidem est qd scandala veniant, sed væ illi per quem veniunt. Si religiosi aliqui, à via veritatis deflectunt, post carnē in concupiscentia immunditiæ ambulat, ad vomitum ingrati redeunt vt canes, & sues loræ ad volutationem luti, pertæsi laborum & viarum, ac nau-

seantes cibum angelicum, vt Iudæi ad Aegyptum, sic re- *Num. 17.*
deunt ad seculum, ita vt posteriora eorum peiora euadant
prioribus. Esto inquam verum hæc ipsis Luderanis nihil *Matt. 27.*
prorsus suffragantur. Vnusquisque enim onus suum por- *Galat. 6.*
tabit, & recipiet secundum opera sua, cum venerit ad tri- *2. Cor. 5.*
bunal Christi: Apostatæ religionum & Luderani, æqua
ibi lance appendetur. Et fortassis remissius erit illis quam
istis. At hæc domino commitemus.

Veruntamen, qui constitutiones & ordinationes pa- *C*
trum, ecclesiæ, tum potestate prædicatorum transgreditur, *Galat. 5.*
portabit iudicium suum. Et suam ipse maliciam arguat &
condemnet, necesse est, cum sine causa sanctorum pieta-
tem & studium condemnat: quo fit vt vel inuitissimus di-
cere cogatur illud apostoli: Lex quidem sancta, & manda- *Rom. 7.*
tum sanctum, iustum & bonum. Quod ergo bonum est,
mihi factum est mors mea malicia. Eò quòd ego carnalis *3. Reg. 21.*
sum, venundatus sub peccato, vt faciam malum. Nolo enim *Psal. 35.*
intelligere vt bene agam, quia nolo in lege Dei ambulare: *Luc. 18.*
Eò quòd nec Deum timeo, nec homines reuecor, & de- *Ephe. 4.*
speraui apud memetipsum.

Sic qui festa ecclesiæ calumniantur & feriaciones, eò q̃ *D*
ipsis diebus magis crebrescant peccata & offendicula, hi
inquam recogitent, quòd eius rei gratia, festa non sunt in-
stituta, vt libidinibus seruiatur: vt calicibus epotandis &
commensationibus tunc vacetur: Et si præcepta ecclesiæ
tollenda sunt, quia non seruantur, & sunt in laqueum trans-
gressoribus: tollantur necesse est, etiam præcepta Dei siue
decalogus. Tollatur & præceptum dilectionis Dei & pro-
ximi, quando hoc Luthero authore seruat nullus. Et ni-
hilominus maledicti, qui declinant ab illis mandatis. Pro- *Psal. 118.*
ijciantur in profundum laci, vel inferni: Nulla sit ampli- *Galat. 3.*
us lex domini: Quia vbi non est lex, ibi non est transgres- *Rom. 4.*
sio siue præuaricatio.

N Sed

E Sed & dei damnemus exuberantem charitatem, quæ bonitate sua abyssali, nobis sanitatem corporum largitur, pacem temporis, vbertatem terræ, fecundam messem, & id genus beneficia sine numero: Dubio procul, nō vt per hæc offendatur, non vt eis abutamus in superbia & abusione, sed vt per hæc in eius amore accendamus ad mandata illius custodienda, & voluntatem bonam, bene placentem & perfectam faciendam, prouocemur. Sed hic libri huius sit finis, in quo abundè quid verbum dei sit arbitror ostensum, & blasphematoribus viæ dei reor esse responsum: Illis sine dubio, qui veritatem requirunt, diligunt, & scire desiderāt. Obstinatis autē & in reprobū sensum datis, de industria veritati resistentibus & contradicentibus, nihil satis est, quibus nec prophetarum, nec apostolorum responsa satisfaciunt. Imò ne Christi quidem, quantumlibet sit scientiarum dominus, & ipsa sapientia patris, fons sapientiæ, plenus gratia & veritate, in quo omnes thesauri sapientiæ & scientiæ dei sunt absconditi. Sed neque posset Christus ipsorum pertinaciæ satisfacere, quantumuis sermo eius in gratia & sale esset conditus, & gratiam ad ædificationem fidei, mitibus præberet: Nihil ergo mirum, si hoc ipse homuncio præstare non possim.

Iob 24.

.Cor. 1.

Col. 2.

Ephe. 4.

Col. 4.

DI